

Onder d'n Kroezeboom

Kwartaaluitgave van de Historische Vereniging Old Reurle

Jaargang 36, nr. 1 (maart 2020)

Van de voorzitter

Beste leden,

Het is al weer februari, "gelukkig en gezond 2020" kan nog net. De "niejaarsvisite" voor de vrijwilligers in onze archiefruimte was weer goed bezocht. Ik heb de beste wensen uitgebracht namens het bestuur en aangegeven "zonder vrijwilligers is er geen vereniging". Onder het genot van een hapje en een drankje werd het een gezellige middag.

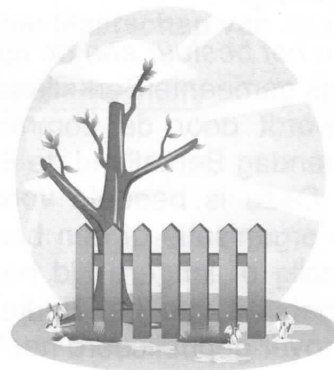
Afgelopen najaar heb ik namens het bestuur een gesprek gehad met Anny en Bert van der Meer van de Cactusoase en gesproken over de toegangsprijs voor leden. Dit naar aanleiding van op- en aanmerkingen over het feit dat leden geen vrije toegang meer hadden. Wij hebben dit bijgesteld en afgesproken dat er in 2020 vrije toegang zal zijn voor leden door afgifte van entreebewijzen die u als bijlage bij deze Onder d'n Kroezeboom vindt. Annie en Bert gaven wederom aan zeer tevreden te zijn over de samenwerking met de vrijwilligers van de "kasploeg". Wij doen een oproep aan u: Maak gebruik van de twee toegangskaarten in 2020 en ga naar onze uitgebreide tentoonstelling. Het is meer dan de moeite waard.

U heeft het vast meegekregen vanuit de landelijke media: Dit jaar is het 75 jaar geleden dat Nederland werd bevrijd. Deze uitgave van Onder d'n Kroezeboom zal daarom in het teken staan van dit historische feit.

De reiscommissie doet een oproep via het inlegvel in dit blad om u op te geven voor ons jaarlijkse reisje. Dit jaar trekken we naar de Koloniën van Weldadigheid in Frederiksoord. Meld u zich op tijd aan want vol is vol. Net als vorig jaar is het geen probleem als u een rollator gebruikt.

Tot slot: vergeet niet om in de agenda te noteren dat er op 11 maart a.s. weer een algemene ledenvergadering is. Daarom vindt u jaaroverzichten van zowel de secretaris als van de penningmeester in deze uitgave. Aansluitend is alweer onze laatste thema-avond voor dit seizoen met als onderwerp "streekproducten". Aanwezig zullen zijn: Ernst en Wilgar Marsman van Kaas en Meer, wijnhandel Kranenburg, zuivelboerderij Vorden en keurslagerij Kuenen. Zij zullen uitleg geven over hun eigen gemaakte producten. Er zijn voor U geen kosten aan verbonden, alleen bij aankoop van artikelen.

Met vriendelijke groet en veel leesplezier,
namens het bestuur, Geert klein Bluemink.

Kopij

Voor het komende jaar willen we aandacht schenken aan de wederopbouw in de periode van 1945-1965.

De sluitingsdatum betreffende kopij voor 'Onder d'n Kroezeboom' nr. 2: is 1 mei 2020

U kunt het verzenden naar een emailadres van de redactie, zie de colofon.

Hebt u een interessant onderwerp laat het ons weten.

Met elkaar kunnen we er wellicht een interessant of lezenswaardig stukje van maken.

Ledenadministratie

In de afgelopen periode zijn ons de volgende leden ontvallen.

De heer J. de Vet en mevrouw M. Kornegoor-Florijn

Oude werktuigen

Verslag Kasploeg 2019

De kasploeg bestaat uit: Jan Dijkman, Jan Lijftocht, Herman Bruyl, Arnold Hissink, Ap Ooijman, Hendrik Jan Halfman, Arend Megelink en coördinator Dik Nijenhuis.

Zoals gewoonlijk komt de kasploeg op de 1^e dinsdagmiddag van de maand bij elkaar.

Om schoon te maken, klussen te doen en niet onbelangrijk samen te 'pauzeren' en bij te praten.

Steevast is er vlak voor Pasen in en om de boerderij de GROTE SCHOONMAAK, zodat alles er spic en span bij ligt als het toeristenseizoen begint. De kasploeg krijgt daarbij hulp van Reini Klein Brinke, Aaltje Megelink en Mini Nijenhuis.

Op 8 mei bracht Ben Bregman van Erfgoed Gelderland een bezoek aan onze tentoonstelling bij de Cactus Oase. Enerzijds om uitleg te geven over het project Reizen in de tijd van Erfgoed Gelderland, anderzijds om uitleg te krijgen van ons over onze tentoonstelling.

Namens de kasploeg was Dik Nijenhuis hierbij aanwezig.

Bericht van het bestuur aan de kasploeg:

Erfgoedprijs gemeente Berkelland.

Elk jaar wordt door de commissie Open Monumentendag Berkelland de Erfgoedprijs uitgereikt. Deze is bedoeld voor een persoon, een organisatie of een bedrijf die/dat zich éénmalig of langere tijd heeft ingezet voor het behoud van het Berkellands Erfgoed, daarover gepubliceerd heeft of dat op

een bijzondere wijze breed in de samenleving onder de aandacht heeft gebracht. Dit jaar zijn een viertal vrijwilligersgroepen genomineerd die zich wekelijks inzetten voor het behoud van het Berkellands Erfgoed. En dit jaar is werkgroep Oude Landbouwwerktuigen een van de genomineerden!

Met deze nominatie willen wij als bestuur jullie graag eens uit de schaduw laten treden en de extra aandacht geven die jullie naar onze mening verdienen.

De andere genomineerden waren de archiefgroep van historische vereniging Nee-de, vrijwilligersgroep museum De Scheper Eibergen en vrijwilligersgroep synagoge Borculo.

Op 2 september heeft de jury een bezoek gebracht aan de tentoonstelling in de Cactus Oase, de precieze tijd werd eind augustus bepaald. De uitslag werd bekendgemaakt tijdens de officiële opening van de Open Monumentendagen op vrijdag 13 september.

Om op 2 september goed voor de dag te komen werd in augustus alles nog eens extra gepoetst.

Met bijna de hele kasploeg en een delegatie van het bestuur van Old Reurle waren we op 13 september aanwezig in de aula van de oude ambachtsschool aan de Herenlaan in Borculo bij de prijsuitreiking.

De Erfgoedprijs van de gemeente Berkelland werd gewonnen door de Synagoge uit Borculo.

Dik Nijenhuis.

Algemene Ledenvergadering

Uitnodiging voor de leden van Historische Vereniging Old Reurle voor de Algemene Ledenvergadering volgens het huishoudelijk reglement van de vereniging.

Datum: woensdag 11 maart 2020
Plaats: De Sprankel, Domineesteeg in Ruurlo
Aanvang: 19.30 uur

AGENDA

1. Opening en mededelingen.
2. Notulen van vorige vergadering
Te vinden in "Onder d'n Kroezeboom", 2e kwartaal 2019.
3. Ingekomen stukken
4. Jaarverslag secretaris
Te vinden in "Onder d'n Kroezeboom", 1e kwartaal 2020.
5. Jaarverslag penningmeester en begroting
6. Verslag kascontrolecommissie
Aftredend: mevr. Huitema. Zij wordt vervangen door dhr. F. ter Maat.
Er zal een nieuw reservelid worden benoemd.
7. Bestuursverkiezing:
Aftredend en herkiesbaar: Ina Hummelink-Klein Brinke.
8. Rondvraag
9. Sluiting

Bestuur

Tijdens de algemene ledenvergadering op 13 maart 2019 werd Herman Wezinkhof herkozen als bestuurslid.

Het bestuur heeft tussen januari en december 2019 tien keer vergaderd. Verder waren diverse bestuursleden aanwezig bij vergaderingen van de Erfgoedkoepel en Commissie Open Monumentendag.

De vereniging telt op dit moment 445 leden.

Januari

08-01 – De nieuwjaarsreceptie voor vrijwilligers.

16-01 – Convenant Verhaal van Gelderland in afwezigheid door Old Reurle ondertekend.

Februari

07-02 – Kennismaking met Harry van den Broek (Achterhoek Toerisme) n.a.v. attentiestenen.

26-02 – Geert en Rina bezoeken Het Juiste Loket, informatiemiddag voor historische verenigingen, georganiseerd door Erfgoed Gelderland in Arnhem.

Maart

09-03 – Ap en Jannie bezoeken opening Old Vordenhuis.

13-03 – Algemene Ledenvergadering.

April

10-04 – Bezoek Henriëtte Knosse (Erfgoed Gelderland) i.v.m. ontwikkelen nieuwe website.

15-04 – Rina en Jannie bezoeken ledenraadsvergadering Erfgoed Gelderland.

Mei

07-05 – Ap en Rina aanwezig bij leggen eerste steen attentiestenenroute.

08-05 – Geert, Rina en Dik Nijenhuis in gesprek met Rita Rikhof en Ben Bregman over deelname Reizen in de Tijd

08.05 – Rina en Geert bezoeken inspiratiebijeenkomst Een Nieuwe Tijd bij het ECAL in Doetinchem.

Juli

01-07 – Rina en Herman Meerbeek nemen deel aan mini-cursus oral history bij Erfgoed Gelderland.

12-07 – Officiële opening attentiestenenroute door wethouder Gerjan Teseling. Aanwezig waren: bestuur Old Reurle, René Swienink (VVV), Jon Florijn (fotograaf) en Jan Hendriksen.

Augustus

21-08 – Braderie.

26-08 – Ingelast bestuur overleg i.v.m. tentoonstelling Open Monumentendagen.

September

13-09 – Opening Open Monumentendagen. Kasploeg Old Reurle was genomineerd voor de Erfgoedprijs Berkelland maar viel helaas, ondanks lovende woorden van de jury, buiten de prijzen.

Oktober

16-10 – Geert woont samen met Geke Florijn een les bij voor Reizen in de Tijd in museum De Scheper in Eibergen.

Thema-avonden

Ook in 2019 waren er weer zes thema-avonden met diverse boeiende onderwerpen. Met name de lezing van Bertus ter Weeme en die van Wim Kootstra werden druk bezocht. Zoals gebruikelijk waren de avonden prima verzorgd door Ina, Jannie en Herman.

Redactie

Bert Feringa moest helaas zijn werkzaamheden als schrijver staken, maar gelukkig hebben zich een paar nieuwe schrijvers gemeld. Het is dit jaar weer gelukt om vier goed gevulde kwartaalbladen uit te brengen. Wij bedanken allen die dit mogelijk hebben gemaakt, ook onze bezorgers.

Landbouwwerktuigengroep

De kasploeg onder leiding van Dik Nijenhuis heeft weer prima werk verricht. Elke 1^e dinsdagmiddag van de maand waren ze aanwezig om onderhoudswerkzaamheden te doen. Ook zijn er weer een aantal artikelen bijgekomen. Aan alle donateurs onze hartelijke dank voor uw inbreng.

Kasploegmedewerkers, bedankt voor jullie inzet.

Helaas hebben Annie en Bert van der Meer te kennen gegeven binnen niet al te lange tijd te willen stoppen met de Cactusoase waardoor we op zoek moeten gaan naar een nieuwe locatie voor onze tentoonstelling.

Archief

De archiefploeg werkt nog steeds elke woensdagochtend aan het verbeteren van ons archief. Archiefploeg, bedankt voor jullie inzet.

Archeologische werkgroep

Na onderzoek van diverse proefsleuven bij De Bundeling werd er helaas te weinig materiaal gevonden voor vervolgonderzoek. Verder zijn op verzoek twee bodemvondsten in restauratie gegeven.

Website

Dit jaar hebben we afscheid genomen van Jan Gotink als beheerder van de website. Momenteel wordt er samen met Decorsign gewerkt aan een nieuwe website.

Adverteerders

Tot slot willen we hierbij ook onze adverteerders bedanken voor hun steun in het afgelopen jaar.

Ruurlo, januari 2020

R. Florijn, secretaris

De familie de Vente deel 5

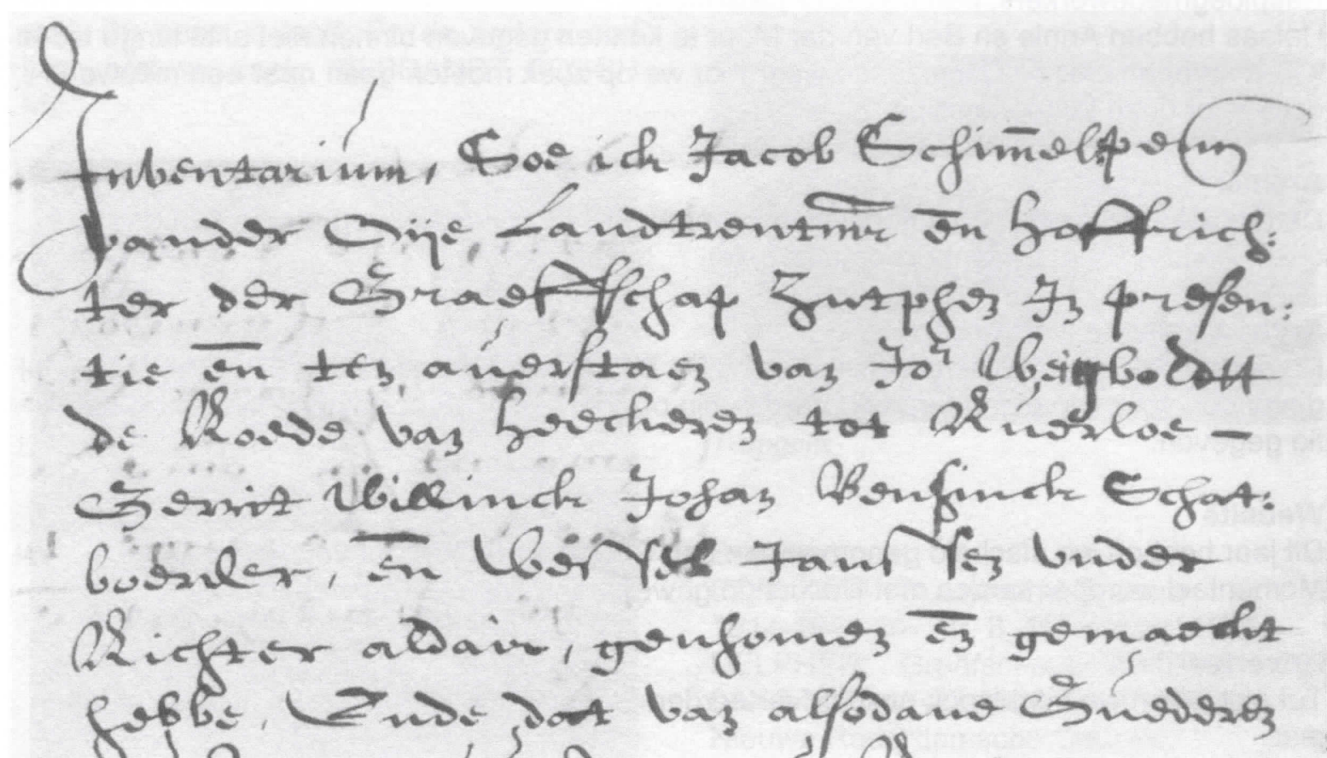
In de vorige aflevering heeft u kunnen lezen dat er na 1618 geen gegevens meer zijn te vinden over de juridische strijd om het bezit van het erf en goed De Vente. Dat ging tussen de rechtmatige bewoners ervan, Alphardus Arends en zijn vrouw Beatrix de Vente met hun nazaten en degenen die er ook recht op menen te hebben, de kinderen van Johan de Vente.

Gelukkig komen we uit een andere bron nog interessante dingen te weten over de hoofdrolspelers in deze tragikomedie.

Willem Elschot

Als het twaalfjarig bestand tijdens de Tachtigjarige Oorlog in 1621 afloopt, komt er ook een eind aan het leven van Alphardus Arends, richter van Ruurlo, en wel op vrijdag 19 januari van dat jaar. U kunt zich voorstellen dat de landrentmeester er als

de kippen bij is om de nalatenschap van de overledene te inventariseren. Immers de helft van de roerende goederen van de eigenaar van een horig erf verviel in dit geval aan de graaf van Zutphen via zijn Rekenkamer.

Op zaterdag 27 januari begeeft Jacob Schimmelpenninck van der Oije, landrentmeester en hofrichter der Graafschap Zutphen zich naar het sterfhuis te Ruurlo om daar samen met Jr. Wigboldt de Rode van

Heeckeren, Gerrit Willinck, Jan Bensingh (schatboerder) en Wessel Janssen, onderrichter, de inventaris te gaan opmaken. Het gaat om de hoeveelheid zaad en koren, in of buiten de aarde, beesten, bedden, huis-

raad, zilver en goud, belegd geld aan rente of in land, *totten leepel toe* (een lepel is de kleinste graanmaat).¹

Gerrit Willinck is samen met Jan Bensinck beurder van schattingen en penningen die de marke Ruurlo moest opleveren.

De heren van Hekeren waren altijd erfmar-kerichter, maar stelden een plaatsvervan-ger aan, de richter, die weer werd bijge-staan door een onderrichter.

Verder waren natuurlijk aanwezig de we-
duwe van Alphardus Arends, Beatrix te
Vente, en hun schoondochter Elberich
(Nieuwenhuis) die ook al weduwe was van
de enige zoon van Alphardus en Beatrix,
Erich Arends te Vente. Bovendien wordt
vermeld dat er (nieuwsgierige) naburen
aanwezig waren. Alle bovengenoemde
personen moesten eerst onder ede verkla-
ren dat ze de waarheid zouden spreken op
straffe van een fikse boete.

Aangetroffen werden de volgende roe- rende goederen.

Aan landbouwproducten

Aan ongedorst graan is er rogge, boekweit
en haver. Gedorst graan is er ook: rogge,
boekweit en een mengsel van haver en
gerst. De hoeveelheid wordt geschat en de
waarde bepaald.

Over de hoeveelheid zaad dat gezaaid is,
bestaat grote twijfel. Beatrix te Vente en
haar schoondochter Elberich verklaren het
niet te weten. De bouw knecht Toenis zegt
dat dat ongeveer 7 molder rogge is, maar
de rentmeester weet dat het goed de Vente
met de Hagenbeek meer dan 30 molder
zaaigrond heeft. Omdat het land nu met
sneeuw bedekt is en het hard vriest, kan
men pas in augustus de hoeveelheid vast-
stellen.

¹ Bron Gelders Archief 0012 (=Gelderse Rekenka-
mer)

1138 Correspondentie met den rentmeester JACOB
SCHIMMELPENNINGK VAN DER OYE naar aanleiding
van verschillende verzoeken van bezitters van hof-
hoorige goederen, met bijlagen, 1612-1633. 1 pak

Aan levendige have

Twee ruinen en twee merries, (een veulen
dat door de overleden richter aan de zoon
van zijn zoon Erick gegeven was, maakt
geen deel uit van deze inventaris), vijf
melkkoeien, twee viersers en twee kalveren.
Wel wordt door de weduwe en de schoon-
dochter gemeld dat in de afgelopen winter
16 van de melkkoeien en guste (=niet
drachtige) beesten gestorven zijn.

Er zijn 5 halfwassen varkens, een zeug met
acht biggen van 2 maand oud, 8 ganzen en
10 kippen met een haan. Schapen en bij-
envolken zijn er niet.

Huisraad en anders

Er zijn 3 bedden: een, het beste van de
overleden richter zelf en twee andere met
linnen overtrekken. Verder nog 6 paar la-
kens, 4 tafellakens van tierentijn². De kle-
ren van de richter waren niet veel meer
waard en zijn voor de begrafenis tot rouw-
kieren gemaakt voor de kinderen van
Elbrich. De zwarte mantel van de richter
wordt wel in de inventaris opgenomen. Dan
volgen allerlei dingen door elkaar.

Een brouwketel ter grootte van 2½ vat wa-
ter met het oude versleten toebehorende
gerei. Een rood koperen ketel van twee
emmers water en een andere van een hal-
ve emmer water en een vischeinkerbien³.
Twee ijzeren potten en een oude gelapte
koperen pot. Vier tinnen schotels, twee tin-
nen kandelaars en nog een oude koperen
kandelaar, het tin iets beschadigd. Een ou-
de bedstee. Melkgereedschap bestaande
uit een tafel, een karn en een melkton. Vier
houten stoelen, twee ijzeren haken met een
haal⁴, een tang en een rooster.

Tien zijden spek, drie schenken en 15
stukken zowel rund- als varkensvlees, twee
houten toyten⁵ en twee stenen kruiken,
twee eenvoudige wagens met toebehoren,
een ploeg en eggen, paardentuig, een snij-
trog, 4 vlegels, 2 wannen, 2 mestgrepen en
een voertrog, twee bijlen en een spade en

² Tierentijn= een stof van gedeeltelijk wol en garen, wrs.
linnen

³ Een drinkbeker gemaakt van een hoorn van een dier
met visversiering? Een bien is een been, bot.

⁴ Ketelhaak in de schoorsteen

⁵ Schenkkannen

tot slot wat garen, een haspel, een zoutvat, een schotelkorf en lepels.

N.B. Er worden geen messen, vorken, borden en kommen genoemd. Moeten we hier uit afleiden dat er hoofdzakelijk met de hand gegeten werd, of dat de toestand zo slecht was dat er geen waarde aan werd gehecht?

Aan geldzaken

Aan contant geld ongeveer zeven gulden en aan belegd geld in de Cuiperscamp onder het goed Grotenbrinck toebehorend aan Jr. Van Heeckeren de som van 250 daler ad 30 st. het stuk.

Hiermee is de inventaris opgemaakt en wordt hij door de belangrijkste personen ondertekend.

Daarna volgt een stuk, zonder datum, waarop zaken worden vermeld die bij de opmaak van de inventaris in eerste instantie waren verzwegen of waaraan men niet had gedacht. In het huis van de predikant Mattheus Caesario te Ruurlo heeft schoondochter Elbrich ten overstaan van de Landrentmeester alsnog aangifte gedaan van de volgende zaken:

elf zakken winterrogge, een aantal droge gesneden eiken planken die in het huis lagen en elf goede eiken planken op het spijker⁶ en tot slot een grote koperen ketel van ongeveer een vat nats groot. Qua geldzaken nog een belangrijke aanvulling: 100 daler belegd geld in een stuk land van het goed Lossinck, 200 daler belegd geld in het Nieuwe land van Jasper Floedorps en die Van Heeckeren en nog 400 daler belegd in een stuk land op de Meibeek, de Pauwe of Meierij genoemd en zo in het bezit gekomen van de erfgenamen (de markegenoten) van Ruurlo.

Tot slot een brief van de Rekenkamer aan rentmeester Jacob Schimmelpenninck van der Oije van 9 juli 1621. Hierin schrijft men dat ze de inventaris hebben ontvangen en goedgekeurd en dat de rentmeester mag

overgaan tot het innen van de helft van de roerende goederen.

Nu wilt u natuurlijk graag weten of de helft van de waarde van deze inventaris, ook wel versterf genoemd, daadwerkelijk is uitbetaald aan de Rekenkamer. Omdat in de jaarboeken van de rentmeester steeds vermeld wordt dat bij overlijden de familie van de overledene vaak de schuld afbetaalt, heb ik die over de jaren 1621 t/m 1626 erop nageslagen om te weten hoeveel uiteindelijk betaald is.

Niet gevonden. Wel staat in het boekjaar 1622-1623⁷ vermeld dat de familie in oppositie komt tegen het waarschijnlijk zeer hoge bedrag en dat ze een sententie (uitspraak) hierover willen van een rechter. De familie kennende hadden we dat kunnen verwachten.

In het volgende jaarboek staat dat het nog steeds wachten is op de sententie. En dat is het laatste wat erover in de rekenboeken genoteerd staat.

Ook in het *Register van sententiën*⁸ dat van de Rekenkamer bewaard is gebleven vinden we niets over dit versterf. Ik heb het idee dat ze uiteindelijk niet of zeer weinig betaald hebben. Reden daarvoor kan zijn dat Alphardus nooit horige is geweest. Omdat hij wel op het erf woonde en ervan leefde, betaalde hij voor het "misbruik", zoals we in de vorige aflevering hebben kunnen lezen.

Tot zover deze aflevering over De Vente. De volgende zal gaan over het versterf van Beatrix te Vente, de weduwe van Alphardus en hun enige zoon, Erick Arendszoon te Vente.

Voor wie geïnteresseerd is in de waarde van de genoemde spullen in bovenstaande inventaris of vragen heeft, sture een mail naar welschot@upcmail.nl. Hopelijk kan ik u van dienst zijn. Tot een volgende keer.

⁶ Korenschuur

⁷ GA 0012-3716

⁸ GA 0012-124

De neven Gerrit en Gerard Navis:

Verzetsmensen geboren in Ruurlo (1)

In het kader van '75 jaar Vrijheid' herdenken wij de vele slachtoffers die voor onze vrijheid hun leven hebben gegeven. Zo ook de neven Gerrit en Gerard Navis. De eerste, voluit Gerrit Willem Navis, werd op 20 mei 1900 in Ruurlo geboren. Hij was ontvanger der belastingen in Burgum en tijdens de oorlog verbindingsman in het Nationaal Steunfonds en lid van de verzetsgroep Evenhuis te Leeuwarden.

Zijn neef Gerhard Willem Navis werd in 1901 eveneens geboren in Ruurlo. Hij deed veel werk voor het verzet in zijn functie als ingenieur bij de P.T.T.-afdeling telefonie en later als adjunct-directeur van het telefoondistrict Amsterdam. Dit eerste artikel is gewijd aan Gerrit Willem Navis.

Geke Florijn

Het eerste artikel is gewijd aan Gerrit Willem Navis (20.5.1900 – 15.12.1944).

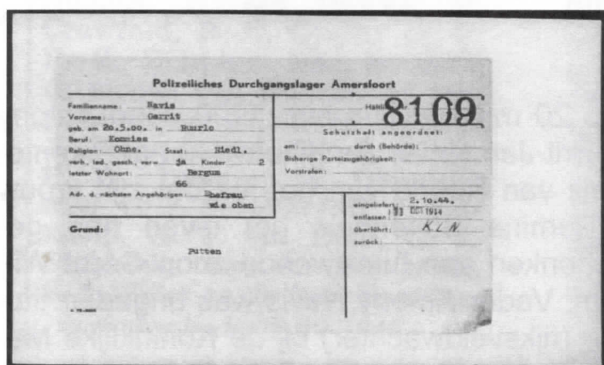
Gerrit Willem Navis

Op 20 mei van het jaar 1900 deed Antony Gerrit Jan Navis aangifte op het gemeentehuis van Ruurlo van het feit dat zijn vrouw Willemina Buitenhuis het leven had geschonken aan hun tweede zoon Gerrit Willem. Vader Antony Navis was brigadier titulaire (rijksveldwachter) bij de Koninklijke Mareschaussee en woonde in de kazerne aan de Barchemseweg. Antony was vader van drie zoons.

Eerste luitenant AGW Navis 1931

De oudste zoon, Anton, was geboren op 30 oktober 1897. Hij werd beroepsmilitair (luitenant-kolonel der Infanterie bij de KNIL). Hij trouwde 4 januari 1928 (30 jaar oud) in Malang (Nederlands-Indië) met Rosa Stephan en zij kregen 4 dochters. Rosa stierf op 20 januari 1941 in Amboina (Nederlands-Indië) 32 jaar oud. Hij kwam in maart 1942 in Japanse krijgsgevangenschap en werd op 15 augustus 1945 te Singapore uit Japanse krijgsgevangenschap bevrijd. Anton hertrouwde in februari 1942 in Malang met Ellice Hermine Boeck. Zij overleed op 12 september 1995 in Amstelveen. Anton overleed op 5 november 1983 te Nunspeet. De jongste van de drie zonen was Willem Frederik Navis (10 mei 1906 – 14 juni 1988). Deze zoon werd geboren in Putten waar de familie naar toe was verhuisd. Hij werd hoofdcontroleur bij de FIOD. Van Willem Frederik is geen foto

ITS/ARCH/PDL Amersfoort Häftlings-Personalkarte

Copy in conformity with the ITS archives

Persoonskaart Amersfoort

'Sunny Home'

Onze belangstelling gaat in dit artikel uit naar de tweede zoon, Gerrit. Over zijn jeugd is weinig bekend omdat hij al vroeg naar Putten verhuisd. Op 9 september 1926 trouwt Gerrit, 26 jaar oud, in het Friese Menaldumadeel met Janna van der Mey (23 jaar) en zij vestigden zich in Burgum in huize 'Sunny Home' aan de Lageweg 47. Gerrit werkt in Menaldumadeel als rijksklerk der directe belastingen (commies) op het gemeentehuis. Gerrit en Janna krijgen twee kinderen, een zoon Ton (deze wordt later huisarts in Burgum) en een dochter Rigdje. Op 7 september 1941 stort bij Burgum (een kerkdorp binnen de gemeente Tytsjerksteradiel) een geallieerd vliegtuig neer, waarbij

de bemanningsleden omkomen. Bij de begrafenis wordt op initiatief van Gerrit Navis een grote krans gelegd. (Na de oorlog heeft zijn vrouw de zorg voor de graven overgenomen en contact onderhouden met de nabestaanden, blijkt uit informatie van kleindochter G.J. Navis).

In datzelfde jaar begint Gerrit ook met het inzamelen van geld voor het Nationaal Fonds, (het belastingverzet dat belastinggeld wegsluit om onderduikers te onderhouden) en de financiële zaken van het verzet beheert en hij legt contact met de illegaliteit. Vanaf dat moment wordt het huis aan de Lageweg het centrum van het illegale werk in de omgeving. Gerrit Navis heeft tot de zomer van 1944 een leidende rol in het verzet. (1)

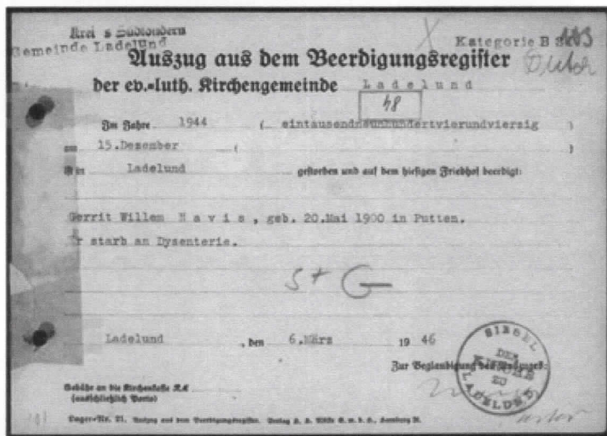
De razzia in Putten

Begin 1942 komt via de inspecteurs van belasting in Friesland de hulp aan zeevarenden op gang. Gerrit Navis is hiervoor het steunpunt. Hij heeft een groot organisatietalent en zet zich in voor hulp aan piloten, joden en politieke vluchtelingen. Ook houdt hij zich bezig met het regelen van onderduikadressen en valse papieren voor gezochte mensen. In huize Navis werd de geslaagde overval op het gemeentehuis in Burgum, op 4 februari 1944, voorbereid.

Een 'foute' belastingambtenaar krijgt argwaan jegens enkele evacuées. Voor hen is Navis de redder in nood. De Belastingdienst had nog geen afschrift gekregen van de verhuiskaart. Dit was tegen de regels en dus hoogst merkwaardig. De gewaarschuwde Navis zorgt via het ontvangerskantoor dat dit geregeld werd. Dit is maar goed ook, want de evacuées zijn ondergedoken Joden.

Bij een inval van de Duitsers op 19 juli 1944 wordt de administratie van het Nationale Steunfonds gevonden. Alle verzetsleiders moeten onderduiken, ook de familie Navis. Op 19 juli 1944 vertrekken Gerrit, zijn vrouw Janna Navis-van der Meij en hun kinderen Rigt (10 jaar) en Ton (14 jaar) halsoverkop naar het huis van zijn moeder in Putten. (2) Dit huis werd later verwoest, er staat nu een transformatorhuisje.

Het noodlot wil dat Gerrit Navis een paar maanden later, bij de beruchte razzia van Putten op 3 oktober, alsnog werd opgepakt. Samen met de andere Puttenaren komt hij via Amersfoort terecht in Neuengamme, in het 'Aussenlager' bij Ladelund, vlak bij de Deense grens. In dit kamp overlijdt Gerrit op 15 december 1944, volgens de administratie aan dysenterie. Hij ligt begraven in een massagraf, bij het kerkje van Ladelund, waar inmiddels een mooi herinneringscentrum is.

ITS/ARCH/KL Neuengamme.individuele Unterlagen

Copy in conformity with the ITS archives

Doodbericht uit Ladelund

Via de pastoor van het dorp, Johannes Meijer, ontvangt zijn echtgenote het bericht van zijn overlijden, samen met de trouwringen. Na de oorlog (1950) wordt in Burgum de G. W. Navislaan naar hem vernoemd om zo alle verzetslieden in de Tweede Wereldoorlog in en uit Tytjerksteradiel te eren.

Bronnen:

1. Uit 'Tekens van toen in Tytjerkstradiel' door Eize de Boer, Houkje Rijpstra en Auke Steegstra
2. Persoonlijk verhaal van G.J. Navis, kleindochter
3. Navis genealogie
4. Stichting Oktober 1944

Kader

Kamp Ladelund

Kamp Ladelund was een buitenkamp van het concentratiekamp Neuengamme en bestond van 1 november tot 16 december 1944. Er waren meer dan 2000 gevangenen in het kamp, die moesten werken aan de Friesenwall, een verdedigingslinie. In de korte tijd dat het kamp bestond overleden 300 gevangenen. Hieronder waren 110 mannen uit het Nederlandse dorp Putten, die een maand eerder als strafmaatregel waren gedeporteerd.

De doden werden begraven in negen massagraven op de begraafplaats van Ladelund. Dit gebeurde door pastoor Johannes Meyer met alle christelijke waardigheid. Ook na de oorlog bleven de graven zo goed onderhouden, dat er slechts één lichaam is gerepatriëerd naar zijn vaderland. Op plaquettes staan de namen van de slachtoffers. De graven zijn beplant met heideplanten, die verwijzen naar de streek rond het dorp Putten, waar als gezegd 110 slachtoffers vandaan kwamen. (4)

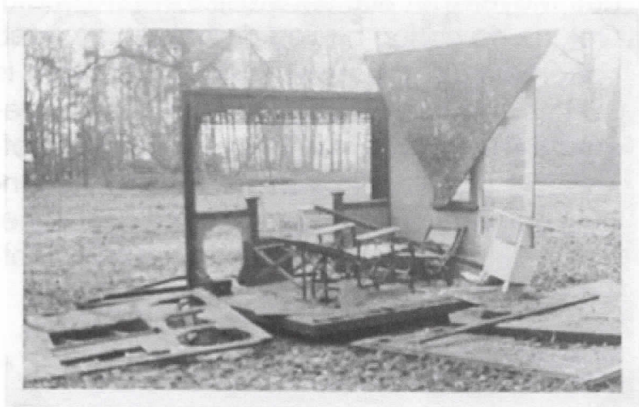

Monument Kamp Ladelund

Ruurlo bevrijd! 1 april 1945

Ruurlo wordt 1 april 1945, op eerste paasdag, bevrijd. Een dag eerder werden al geallieerde verkenners waargenomen. Bij de herdenking van de bevrijding vijf jaar geleden is uitgebreid aandacht besteed aan oorlog en bevrijding in Ruurlo. O.a. middels een tentoonstelling en artikelen in Achterhoek Nieuws. We willen ons hier beperken tot enkele foto's en krantenartikelen betreffende de bevrijding van Ruurlo.

Herman Meerbeek

(ECAL 0736-0052)

De resten van een zomerhuisje in het park van kasteel Huize Ruurlo na de oorlog.

(Archief Old Reurle)

Canadese tanks in de Dorpsstraat.

(Archief Old Reurle)

Paasmorgen. Binnentreckende Canadezen op de Stapeldijk.

(Nationaal Archief)

Als de Duitsers uitgeschakeld zijn zorgen leden van de Ordedienst voor het oppakken van de NSB'ers. Op foto zien we hoe in de Dorpsstraat, ter hoogte van het Julianaplein.

NSB'ers worden opgebracht.

Op weg naar huis **Elken dag vertrekken 300** **repatrieerenden.**

Gevoed, medisch onderzocht, ontsmet en politiek getest, vertrekken nu elken morgen ongeveer 300 uit Duitsland teruggekeerde Nederlandsche arbeiders, krijgsgevangenen en ook wel politieke gevangenen, uit Winterswijk naar het Westen. Zij gaan naar Apeldoorn, een deel per fiets, een deel loopend, in vier ètappes, waar tusschen overnacht wordt in Ruurlo, Lochem en Ned. Mettray (Eefde).

Zij volgen het voetspoor van 3000 spitters, die reeds vóór de bevrijding door het Roode Kruis in het verborgene voor den bezetter van post naar post werden teruggeleid in hun woonplaats. Hoe zeer de heer Voogd, de Voorzitter van het Roode Kruis, er van overtuigd is, dat het een volksbelang is, dat de nu officieel repatrieerenden ook zoo spoedig mogelijk in hun gezin en hun werk terug keeren, toch is het hem niet mogelijk hen verder te brengen dan Apeldoorn, zoo lang

de provincies Utrecht, Noord- en Zuid-Holland quarantaine-gebieden zijn.

In Apeldoorn komen de repatrieerenden in de Willem III kazerne onder hoede van het Bureau Oorlogsslachtoffers (B.O.S. vroeger B.A.B.), dat hen onderbrengt in de plaatsen aan den Veluwezoom, waar zij moeten wachten tot de verdere weg naar het Westen geopend wordt. Het spreekt van zelf, dat de repatriëring naar de Noordelijke en de Zuidelijke provincies niet belemmerd wordt.

Voor het vervoer der menschen heeft de heer Voogd veel medewerking van den Autobevrachtingsdienst en de Grenswacht. Maar er rijden ook auto's uit anderen hoofde en dan vaak niet geheel bezet. Wanneer ieder, die rijdt, even zou vragen of hij ook repatrieerenden mee kan nemen, dan zou voor velen de terugkeer naar huis bespoedigd worden.

In totaal zijn sinds de bevrijding hier ongeveer 2500 mannen uit Duitschland aangekomen.

(Nieuwe Winterswijkse Courant 18-05-1945)

Krijgsgevangenen te Ruurlo terug.

— Veel belangstellenden stonden Zondagavond om half tien op de bus te wachten, om te kijken of er ook bekende krijgsgevangenen, die te Enschede over de grens waren gekomen, in deze bus zaten. In deze bus zat een Ruurlosche krijgsgevangene, n.l. L. Toevank op Scholten. Groot zal de blijdschap zijn geweest, toen de ouders hun oudste zoon weer thuis kregen, doch de heele gemeente leeft met deze jongens, die wel veel zullen te vertellen hebben, mee. Spoedig zullen er wel meerderen volgen.

(Graafschapbode 10-06-1945)

(Graafschapbode 10-06-1945)

“Mannen met baarden en kale knikkers tevens: zo zagen ze er uit onze krijgsgevangen toen ze arriveerden.”

(Graafschapbode 10-06-1945)

“Met behulp van zeep en scheerkwast en vlijmscherpe scheermessen werden de ruige gezichten weer toonbaar gemaakt. Ook zagen we een kapper in actie, die met een elektrisch droogscheerapparaat wonderen verrichtte (zie rechts op de foto)”

(Archief Old Reurle)

Op 28 januari 1943 werden op last van de Duitsers de klokken uit de kerktorens gehaald. De grote luidklok van de Ned. Hervormde Kerk werd na de oorlog ongeschonden terug gevonden in Tilburg. Op 30 juli 1945 kwam de klok weer naar Ruurlo. Op de foto de familie Langelaar met de teruggekomen klok.

Bij de eerste Koninginnedag na de bevrijding, 31 augustus 1945, werden er erebogen geplaatst in Ruurlo.

(Archief Old Reurle)
De bevrijdingspoort aan de Groenloseweg

(Archief Old Reurle)
De bevrijdingspoort aan de Groenloseweg, vanaf de Spoorstraat.

(Archief Old Reurle)
De bevrijdingspoort aan de
Wildenborchseweg

(Archief Old Reurle)
De bevrijdingspoort bij het station.

RUURLO

Herdenking Bevrijding. — Maandag werd alhier het feit herdacht, dat een jaar geleden onze gemeente werd bevrijd door de Engelsche troepen. Op een terrein was een noodmonument opgericht, dat men later hoopt te vervangen door een blijvend monument ter eere van de gevallen slachtoffers. Dit monument bestaat uit een witte 5-hoekige zuil, waarboven een klimmende leeuw. Verder een voetstuk, geflankeerd door twee muurtjes. Boven om de zuil stond het opschrift: „Den Vaderland Ghetrouwe”, terwijl op het voetstuk stond: „10 Mei 1940—1 April 1945”. Verder stonden op de zuil de namen van de negen Engelsche soldaten en vliegeniers, die in deze jaren hier om het leven zijn gekomen en begraven, n.l. J. R. Smith, C. v. Soderstron, F. P. R. C. W. Lorensen, P. E. Nichols, B. ten Broeke, F. Crawford, R. C. Cowley en O. P. E. Eldridge. Dan kwamen de namen van Ruurlosche omgekomenen, n.l. J. H. Eijting, J. Bloemendaal, W. J. Kock, P. W. Telkamp, J. Dimmendaal, G. J. Sprokkereef, J. Telkamp, A. J. ten Dam, G. J. Stokkink, Ba. Ja. Steverink, S. I. Wijler en de fam. Spanjar.

(Graafschapbode 05-04-1946

(Uit: De harmonica bleef vijf jaar stil.)

Het oude gedenkteken met de namen van de omgekomen slachtoffers
Op 4 mei 1955 werd op 't Rikkelder het nieuwe herdenkingsmonument
voor de gevallenen van de Tweede Wereldoorlog onthuld.

Bronnen:

Jan Oonk en Bert Leuverink – De harmonica bleef vijf jaar stil, Ruurlo tijdens de oorlogsjaren.(1995). (Dit boekje is nog verkrijgbaar bij Old-Reurle.)

Mijngelderland.nl/canons/ruurlo

Het leven in Ruurlo 100 jaar geleden (5)

Een nieuw decennium. Het aantal inwoners is met 18 gestegen. Een periode van economische groei is aangebroken. Er is sprake van ontwikkeling en vooruitgang op vele gebieden. In de krant zien we dat in het eerste kwartaal van 1920 in Ruurlo de thema's volkshuisvesting, verharding en aanleg van wegen en de opkomst van verzekeringen aan de orde zijn. Ook aandacht voor de moeizame relatie tussen orthodoxen en vrijzinnigen. Tenslotte zien we dat in 1920 de maximum snelheid ook al een hot item was in Ruurlo, en dat er mooie vogels te zien waren.

Herman Meerbeek

Bevolkingsontwikkeling

13 januari "Het bevolkingscijfer dezer gemeente bedroeg op 1 Januari 1919 3302 zielen. In het jaar 1919 vermeerderde de bevolking door vestiging met 104 m. en 97 vr. en door geboorte met 50 m. en 39 vr., totaal 154 m. en 136 vr., terwijl door vertrek naar elders de bevolking verminderde met 119 m. en 95 vr. en door overlijden met 35 m. en 43 vr., totaal 154 m. en 118 vr., zoodat op 1 Januari 1920 deze gemeente telde 1714 m. en 1606 vr., totaal 3320 zielen. Hiervan waren 2589 Ned. Herv., 5 Ev. Luth., 4 Herst. Luth., 1 Doopsgez., 3 Remonstr., 13 Geref., 687 R. Kath., 14 Ned. Isr. en 4 zonder godsdienst. De bevolking der maréchaussee-kazerne bedroeg 10 m. en 5 vr., totaal 15 personen, zulks op 1 Januari 1920.

Volkshuisvesting

3 februari "De nieuwe Agneta-wijk begint een aardig aanzien te krijgen, nu de eerste blokken nieuwe woningen van de Bouwcommissie naast de bestaande bij den hoogen molen de voltooiing naderen. Wellicht krijgt het bouwplan dadelijk nog een uitbreiding. De beslissing zal deze week genomen worden."

3 februari "In het hotel Kerkhoven vergaderde Donderdagavond de leden der Ruurlosche Bouwvereniging 'Beter Wonen'. ... De voorzitter deelde mede, dat de 10 wo-

ningen allen zijn toegewezen, waarop de goedkeuring van den inspecteur van de Volksgezondheid reeds is verkregen. Nog staan er evenwel een 6 à 7 liefhebbers op de lijst. 't Is nu de vraag dus: Zal men bijbouwen of niet? De heer te Siepe vraagt of men door bij te bouwen ook huizen van particulieren krijgt leeg te staan, als zijnde schadelijk voor die eigenaars van huizen, waarop de voorzitter antwoordt, dat zulks niet het geval is. Met algemeene stemmen wordt na eenige bespreking besloten andermaal bij het gemeentebestuur een voorshot aan te vragen."

RUURLO.

— Op uitnodiging van de bouwcommissie „Beter Wonen” was de inspecteur van den volkswoningbouw, de heer Kuysten, overgekomen om de gereed gekomen woningen te inspecteren. Daarbij waren tegenwoordig burgemeester Van Arkel, eenige raadsleden en de architect Kuypers, onder wiens leiding het werk tot stand gekomen is. De inspecteur betuigde zijn ingenomenheid met de goede en vlugge uitvoering en de burgemeester bedankte de commissie voor haar ijver en den inspecteur voor zijn goede voorlichting en groote hulpvaardigheid.

Ruurlo heeft door dit werk zijn voet op den goeden weg gezet om tot geschikte woningen te komen, waarvoor het gemeentebestuur en de bouwcommissie onzen dank toekomt.

1920-04-23 Graafschapbode

“Ruurlo. Het Bestuur van de Bouwvereniging ‘Beter Wonen’ alhier gunde het aanleggen van de elektrische lichtleidingen in de 10 nieuwe woningen aan den laagsten inschrijver den heer G.A.J. Besseling alhier voor f 916. De heeren Teger en Rijkenbarg hadden ingeschreven resp. voor f 961 en f 988.”

2 maart “Aan de Bouwvereniging ‘Beter Wonen’ zal een voorschot van f 36000 worden verleend voor het bouwen van 6 arbeiderswoningen. Verder werd besloten, aan deze vereeniging een stuk grond, aansluitende bij hetgeen thans reeds bebouwd

wordt, te verkoopen voor f 1000. De gemeente zal jaarlijks f 277,50 moeten bijdragen in de kosten der nieuwe woningen.’

19 maart “Het terrein aan den Barch. en Borcul. weg binnen onze gemeente, ’t welk door de Heide-maatschappij zoo keurig is opgeknapt, vertoont thans reeds een aardigen aanblik. De reeds aldaar gebouwde en nagenoeg voltooide woningen met hun rieten daken, geven dat deel der gemeente inderdaad een mooien aanblik. De gemeente en de Bouwvereniging kunnen met voldoening op hun arbeid neerzien.”

Arbeiderswoningen

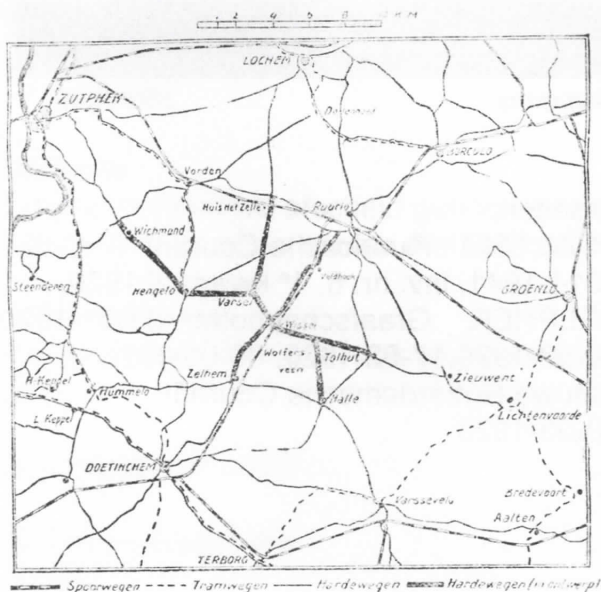
Aanleg en verharding wegen.

9 maart “Donderdagmiddag 11 Maart a.s. zal in ‘Concordia’ te Hengelo (G.) eene met betrekking tot de verkeerswegen in onzen Achterhoek zeer belangrijke vergadering worden gehouden. Op deze vergadering zal in bespreking worden genomen het verharderen van de op bijgaand kaartje door zware lijnen geprojecteerde wegen. Te weten: 1. Vanaf Wichmond ...naar Hengelo (G.) en van hier...naar Varsel. 2. Vanaf huize Zelle over Varssel naar het wissel in de spoorlijn Zelhem-Ruurlo. Vanaf dit wissel: a. eenerzijds langs den oud-Ruurloschen weg naar het dorp Zelhem; b. anderzijds langs den Berkendijk-Heisterboomdijk aansluitende op den te

verharderen weg over de Tolhut naar Zieuwent en Lichtenvoorde, met een zijtak vanaf den Heisterboomdijk over de z.g. Heerenvloed door het Wolfersveen.

Verder ware het wellicht mogelijk ook den oud-Ruurloschen weg vanaf het wissel naar Ruurlo en een weg door den Veldhoek in dit plan op te nemen. Worden bovenbedoelde plannen verwezenlijkt dan zal eene verbinding tot stand komen tusschen Zutphen-Wichmond-Hengelo (G.)-Varsel -’t Wolfersveen-Halle-Lichtenvoorde en eventueel tusschen Zelhem-Ruurlo en Veldhoek-Ruurlo. Het behoeft geen betoog, dat deze verbinding voor de betrokken streken met het oog op de welvaart van zeer veel belang zou zijn en, voor zoover Hengelo (G.)

betreft, ook aan de ontwikkeling van het marktwezen ten goede zou komen. Wat betreft den weg Wichmond-Hengelo (G.) werden reeds eerder pogingen in het werk gesteld voor eene verharding, doch tot dusverre zonder resultaat. Toch bestaat voor de verharding van dezen weg groote belangstelling en mag worden verwacht, dat hernieuwde pogingen met succes zullen worden bekroond. De directe verbinding, welke daardoor met Zutphen tot stand zal worden gebracht, moet ook voor deze stad van groote betekenis worden geacht. Wat aangaat den weg vanaf Huize door Varsse naar het spoorwissel in de lijn Zelhem-Ruurlo wordt er op gewezen, dat deze buurtschap daardoor een mooie verbinding krijgt met een eventueele treinhalte ter plaatse van het tegenwoordige wissel. Deze weg zal tevens in Noordelijke richting aansluiten op den weg van Huize Zelle langs café Eikelkamp naar den 'Dolle Hoed' onder Barchem en verder op naar Lochem, waarvoor de plannen tot verharding reeds in vergevorderden staat van voorbereiding verkeerden. Het verdere gedeelte van dezen weg met den zijtak – door het Wolfersveen – is van groot belang met het oog op de ontginning van de daar gelegen uitgestrekte heidegronden. Uit het vorenstaande moge blijken, dat het hier geldt het tot stand brengen van zeer belangrijke wegen, welke voor het algemeen belang van groote betekenis zijn te achten."

Ongevallen- en ziekteverzekering

17 februari "In de vergadering in hotel Kerkhoven, op Vrijdag 13 Febr., trad de heer v.d. Pol op, ter behandeling van de ongevallen- en ziekteverzekering voor het land- en tuinbouwbedrijf. Deze begon met te zeggen, dat hij evenals een schilder bij het maken eener schilderij, eerst een achtergrond moest schetsen. Als er ziekte onder het vee uitbreekt, wat doet de boer dan weer? Hij verzorgt het zoo goed mogelijk en gaat ook naar den veearts. En de boer is in zijn nopjes, indien het vee beter wordt. Maar, zegt spr., wat doet gij landbouwers als een knecht, dienstbode of vaste arbeider ziek wordt of een ongeluk treft? Helpt gij dan ook, steunt gij dan ook financieel? Zeker, er zijn enkelen, die dit doen, maar in de meeste gevallen zijn zulke personen aan de liefdadigheid overgeleverd. Nadrukkelijk wees spr. dan ook op de noodzakelijkheid om het dienstpersoneel te verzekeren. De heer Gerbscheid bracht ten slotte den spreker dank voor zijn gloedvolle rede en de talrijke aanwezigen – plm. 150 man – voor hun opkomst, waarna hij de bijeenkomst sloot."

Café Kerkhoven

Orthodox contra vrijzinnig

30 maart "(Ingezonden) Geachte Redactie, In een vrij uitvoerig artikel memoreert ge, hoe in vele orthodoxe gemeenten de vrijzinnige minderheden, zoo ze met hun jeugdige lidmaten het paaschfeest willen vieren, door den 'orthodoxen farao' gedwongen worden uit te trekken naar een woestijn. En uw artikel lezende en niet beter wetende, zou men wanen, dat dit lot alleen aan de vrijzinnigen te beurt valt. Er mag echter, tot juiste voorlichting van het publiek, wel eens

worden bijgevoegd, dat in tal van vrijzinnige gemeenten de orthodoxen precies op dezelfde wijze de woestijn worden ingedreven. Wij in onze evangelisatiekring in Ruurlo doen niemand overlast aan; we nemen zelfs niet eens deel aan de kerkelijke stemmingen, daar we niemand van zijne betrekking willen berooven of bij anderen ten achter stellen. Ik zelf als voorganger ben, net zoo min een 'modern-fresser' als mijn kleine gemeente, maar nochtans word ook ik sinds 15 jaren elk jaar al weer gedwongen met mijn leerlingen 'de woestijn' in te gaan en zelfs een verzoek om een drietal doopbeurten te mogen hebben in de middaguren, wanneer toch het kerkgebouw niet gebruikt werd (waarbij we ons verbonden om zelfs geen orthodoxe preek te zullen laten houden, doch alleen maar den doop te laten bedienen zonder meer) werd 'goedgunstig gewezen van de hand'. En daarom: waarde redactie, houd toch op met het kwaad alleen aan één kant te zien! Geloof mij, de vrijzinnige 'Farao' is, als het puntje op het paaltje komt, precies even onverdraagzaam en even boosaardig als de rechtzinnige 'Farao'. De eene is lood. En de andere oudijzer. Met vr. dank, HILBRANDT BOSCHMA".

Hilbrandt Boschma

Maximum snelheid

13 januari Uit de gemeenteraad: "Door den Gemeenteraad is vastgesteld een verordening op motorrijtuigen, waarin o.m. is voorgeschreven, dat in de bebouwde kom der gemeente Ruurlo met geen grootere snelheid mag worden gereden dan 15 K.M. per uur. Tevens is het verboden in de bebouwde kom te rijden met motorrijtuigen op meer dan twee wielen, waarvan het gewicht meer dan 1700 K.G. bedraagt. Van dit laatste kan onder zekere voorwaarden door B. en W. ontheffing worden verleend."

Diversen

2 januari "De heer Bloemers van Doetinchem had gisteren het geluk onder deze gemeente een groote trapgans (otis tarda) te schieten. De prachtige vogel meet 86 c.m. en heeft een vlucht van 1.60 m. De knevelveeren ontbreken, dus een wijffe. Zooals men weet, behoort de trapgans thuis in 't land der Donsche Kozakken, ook broedt ze in de Dobroedsja en in Hongarije. In 1917 werden een paar exemplaren onder Groenlo geschoten."

Trapgans

Bronnen:

ECAL 0631 Ruurlosche Courant
1914-1941, inv. nr. 8, 1^e kwartaal 1920.
DELPHER: Graafschapbode 02-01-1920;
03-02-1920; 17-02-1920; 09-03-1920.
Nieuwe Rotterdamsche Courant
30-03-1920

Feestliedje opgedragen aan de Volharding te Ruurlo ter gelegenheid van haar 50-jarig jubileum op 7 Mei '47.

Wijze: In je ogen staat geschreven, wat je mond niet zeggen wou.

1. Geacht' aanweez'gen, dames, heeren, B.O.H. en B.O.G.
Kömt Volharding filseteeren,
Met eur Golden Jubilè
Vieftig jaar is 't al eleejen,
Dat 't fabriek hier kwam töt stand
Toen begon 't bedrijf te dreejen,
Ging de karnpols an de kant.
2. Veur dien leep men met de botter,
In een körfken an den arm,
Naor de stad, en as men ankwam,
Had men 't vesjen aardig warm,
Wi 'j nog praoten van belooning?
Dat was jao gin neumens weerd,
Winkeliars die ruukten, preufden,
Altied was der wat vekeerd!
3. Maor de Zuivel-Cooperatie,
Dee zien intree in ons land,
Ok in Reurle was men wakker,
Stond men niet an d' achterhand.
Een febriek ging men hier bouwen,
Daor is heel wat veur gebeurd.
't Was 'n genot veur al die vrouwen!
Want het polse was gebeurd!
4. Regeering knabbelt an de priezen,
Ok van onze zeute melk,
Vül an doon, dat kuw der neet heur,
Maor venemmen dut 't een elk.
W'eb een Stichting veur den Landbouw,
Dee wil graag wat veur ons doon,
Blief de Landbouw Maatschappij trouw
Opda'w samen stark zult staon.
5. Boer'n denk an de kwaliteit heur,
Daorvan kump een goed product,
Deur het wark van enk'le knoojers,
Wordt de heele boel edrukt.
As een ieder steeds zien bes dut,
En wie warken allen mee,
Zal het slot neet anders waezen,
Dan daw allen bunt tevree.
6. Dat 't fabriek nog voort mag bleuien,
Is de wensch der B.O.G.
Ok de Bond van Jonge Vrouwleu,
stuurt eur wenschen geerne mee.
't Personeel deut ok eur beste,
Jao wie bunt er zeker van,
Dat 't bedrijf in vieftig jaoren
Nog geweldig greuieren kan!!

Zuivelfabriek de Volharding, augustus 1954

Vervaardiger: Misset, Doetinchem

Organisatie: Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers

De volgende bedrijven en instellingen hebben door hun financiële bijdrage het mogelijk gemaakt dat wij ons kwartaalblad "Onder d'n Kroezeboom" kunnen realiseren. Wij zijn hen daarvoor zeer erkentelijk.

Bestuur Old Reurle.

Houtzagerij Agneta

www.vaags.nl

www.vriendenvanagneta.nl

Altena Installatiebedrijf

www.altena-ruurlo.nl

Harrie Arendsen Ruurlo B.V.

www.harriearendsen.nl

Avenarius Hampshire Hotel Restaurant

0573 451122

info@avenarius.nl

Albert Bakker Video

www.abvideo.nl

Bed and Breakfast Ruurlo Belle Rose

0573 491850

www.belle-rose.nl

Bronkhorst High-Tech B.V.

www.bronkhorst.com

Cactus Oase

www.cactusoase.nl

Coop Supermarkten B.V.

www.supercoop.nl

Decorsign ICT & Internet

0573 454109

geert@decorsign.nl, <http://www.decorsign.nl>

De Duif Café Restaurant

www.deduifruurlo.nl

Schildersbedrijf H. Dolphijn en Zn.

Burg. van Arkellaan 13, 7261 AJ Ruurlo

0573 451024

Eijgenhuijsen BV

www.eijgenhuijsen.com

Fi'dysi Hair en Beauty Salon

0573 221905

www.fidysi.nl

Mark Fokkink Tweewielers

Dorpsstraat 31, 7261 AV Ruurlo

T: 0573 453 100

Goossens Tweewielers

0545 271392

borculo@goossensraceshops.nl

Groot Jebbink Bloemen en Planten

0573 451407

<http://www.grootjebbink.com>

De Heikamp Pannenkoekboerderij

www.heikamp.nl

HL Grafisch

0573 454237

<http://www.hlgrafisch.nl>

Hoekman Vis

06 12873849

Hofstede Tweewielers

0573 450055

www.BTH.nl

Bouwbedrijf J. Hummelink

Strikkersteeg 11, 7261 RW Ruurlo

06-39572478

Bloem & Dingetjes

Nienke Hogevoonder

Dorpsstraat 18, 7261 AW Ruurlo

'n Ibink Boter en Kaasboerderij

www.nibink.nl

De Keizerskroon Café / Restaurant

0573 451416

Klein Kranenburg Bouwbedrijf

0573 451414

Supermarkt PLUS Kogelman

0573 453552

Kuenen Keurslager

0573 451337

Lievestro Software bv
0573 438444

Lusannelingerie
0573 453070
www.lusannelingerie.nl

Meek's Meubelen
0573 453349
www.meeksmeubelen.nl

Martijn Nijenhuis Verbouw, Onderhoud,
info@nijwo.nl
06 12096066

De Noaber Restaurant / Eetcafe
0573 451532

Ap van Oorspronk
0573 451824

Rietdekkersbedrijf Otten
Sekdijk 1, 7251 JB Vorden
0575 556902

Bakkerij Oude Wesselink
www.bakkerijoudewesselink.nl

Peters Bestratingen
0573 452560

Print2Pack B.V. Vorden
www.print2pack.nl

Regio Bank Adm. en Adviesbureau Schroer
0573 451485

Ribbers Bouwbedrijf
0573 451270

Ruesink Autobedrijf
www.ruesink.nl

Apotheek Ruurlo
0573 454522
www.apotheekruurlo.nl

Schot - Ruurlo BV
Houtwal 2, 7261 SR Ruurlo
0573 451695

Smeelen Schildersbedrijf
0573 451425

Spannevogel Woninginrichting
www.spannevogel.nl

Star Doolhof
www.doolhofruurlo.nl

Sturris Ruurlo
www.sturrisruurlo.nl
0573 491251

SVEN Voor Ogen
www.svenvoorogen.nl

Swift Hairfashion
0573-451552
www.swifthairfashion.nl

Tap & van Hoff Notarissen Lochem
www.tvhnotarissen.nl

Teunissen Mode Ruurlo
0573 451438
www.teunissenmode.nl

Thoma Post Makelaars
www.thoma.nl

Restaurant-Hotel de Tuinkamer
0573 452147
www.hoteldetuinkamer.nl

Univé Oost
www.unive.nl

Welkoop Ruurlo
www.welkoop.nl

Wensink Landbouwmechanisatie
www.wensink-ruurlo.nl

Wesselink Makelaars & Taxateurs
0573 454027

Fysiotherapie Maatschap van Zadelhoff
0573 458138
www.fysiotherapieruurlo.nl

Historische Vereniging Old Reurle: Opgericht 15 februari 1984
Sinds januari 2013 culturele ANBI instelling

- Voorzitter:** Dhr. G. Klein Bluemink, Vordenseweg 11, 7244 PR Barchem
T: 06 22108568 E: kleig08@gmail.com
- Secretaris:** Mw. R. Florijn, Loolaan 31A, 7261 HR Ruurlo
T: 06 48037020 E: rina.florijn@gmail.com
- Penningmeester:** Dhr. A.J. Schepers, Stationsstraat 10, 7261 AD Ruurlo
T: 0573 452409 E: apschepers@ziggo.nl
- Bankrekening:** Rabobank Noord- en Oost-Achterhoek
Rekeningnummer NL48 RABO 0356 7229 96
t.n.v. Historische Vereniging Old Reurle
- Tweede voorzitter:** Dhr. R.F. Siemens, Beatrixlaan 43, 7261 XW Ruurlo
T: 0573 452503 E: r.f.siemens@gmail.com
- Bestuursleden:** Mw. J. Schepers-Abbink, Stationsstraat 10, 7261 AD Ruurlo
T: 0573 452409 E: apschepers@ziggo.nl
Mw. I. Hummelink-Klein Brinke, Strikkersteeg 11, 7261 RW Ruurlo
T: 0573 453531 E: inahummelink@outlook.com
Dhr. H. Wezinkhof, Kapelweg 4, 7251 KM Vorden
T: 0575 556427 E: wezink@planet.nl
- Organisatie jaarprogramma:** Mw. J. Schepers-Abbink, mw. I. Hummelink-Klein Brinke, dhr. H. Wezinkhof
- Archeologische Werkgroep
Coördinator:** Dhr. H. Meulenveld, Vordenseweg 4, 7244 PS Barchem
T: 0573 491319 E: henk.meulenveld@wxs.nl
- Landbouwwerktuigen
Coördinator:** Dhr. D.G. Nijenhuis, Sophialaan 4, 7261 XS Ruurlo
T: 0573 452961 E: dikenmini@outlook.com
- Redactie
'Onder d'n Kroezeboom'** Mw. G.M. Dijkman-Spijker, Kerkegaarden 1, 7271 DL Borculo
E: dijkman.spijker@hetnet.nl
Dhr. H.D. Meerbeek, Irenelaan 2A, 7261 BV Ruurlo
E: meerbeekherman@gmail.com
- Verspreiding Kroezeboom:** Mw. J. Schepers-Abbink
- Internetsite:** www.oldreurle.nl E: info@oldreurle.nl
- Postadres:** Historische Vereniging Old Reurle, Postbus 61, 7260 AB Ruurlo
- Archief:** In de Bibliotheek, Dorpsstraat Ruurlo, opening elke
1^e woensdagmiddag van 1 oktober-1mei 13.30-16.30 uur
en op afspraak. E: oldreurle@gmail.com
- Contributie per seizoen:** € 16,00 persoonlijk lid, € 25,00 voor echtparen.
Bij toezending per post € 10,00 extra voor portokosten.
Kamer van Koophandel te Arnhem, inschrijfnummer 40103401
Het kwartaalblad Onder d'n Kroezeboom is ingeschreven
onder het nummer ISSN 0929-919X